

VERİ SORUMLULARI SİCİLİ HAKKINDA YÖNETMELİK TASLAĞI YAYINLANDI

7 Nisan 2016 tarihinde yürürlüğe giren 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (“**Kanun**”) ile birlikte, kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilere kişisel verilerin korunması konusunda önemli yükümlülükler getirilmiştir. Bu yükümlülüklerden biri de Kanun’un 16 ncı maddesi uyarınca Kişisel Verilerin Korunması Kurulu (“**Kurul**”) tarafından kurulacak olan Veri Sorumluları Siciline (“**Sicil**”) kaydolma yükümlülüğüdür. Kanun’un 16 ncı maddesinin beşinci fıkrasında, Veri Sorumluları Siciline ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiştir. Bu kapsamda, Kurul tarafından hazırlanan Veri Sorumluları Sicili Hakkında Yönetmelik Taslağı (“**Yönetmelik Taslağı**”) 5 Mayıs 2017 tarihinde kamuoyunun görüşüne sunulmuştur. Yönetmelik Taslağı’na ilişkin görüş ve öneriler info@kvkk.gov.tr adresine 20 Mayıs 2017 tarihine kadar iletebilecektir.

Yönetmelik Taslağı’nın getirdiği düzenlemeler, genel hatları aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

1. Sicile Kayıt ve Bildirim Sorumlusu

1.1. Veri Sorumlusu

Kanun’un 16 ncı maddesinde, Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğü, veri sorumluları açısından öngörülmüştür. Kanun’un 3/I(1) maddesinde, “veri sorumlusu”, “*kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişi*” olarak tanımlanmıştır. Yönetmelik Taslağı’nın kapsam başlıklı 2 nci maddesinde de, Yönetmeliğin kapsamına veri sorumlularının dahil olduğu, söz konusu tanım tekrar edilmek suretiyle ifade edilmiştir.

Yönetmelik Taslağı’nın 11 inci maddesinde, tüzel kişiler açısından veri sorumlusunun tüzel kişiliğin kendisi olduğu belirtilerek bu konuda netlik sağlanmıştır. Söz konusu maddede, tüzel kişi veri sorumlularının Kanun kapsamındaki yükümlülüklerinin kim tarafından yerine getirileceği de belirtilmiştir. Buna göre, tüzel kişilerde veri sorumlularına ilişkin yükümlülükler, ilgili mevzuat hükümlerine göre tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili organ veya ilgili mevzuatta belirtilen kişi veya kişiler marifetiyle yerine getirilecektir. Söz konusu hükümde aynı zamanda, tüzel kişiliği temsile yetkili organın Kanun’un uygulanması bakımından yerine getirilecek yükümlülükler ile ilgili olarak bir veya birden fazla kişiyi görevlendirebileceği, bu görevlendirmenin Kanun hükümleri uyarınca ilgili organın sorumluluğunu ortadan kaldırmayacağı, ayrıca da tüzel kişiliği ilgili mevzuat hükümleri uyarınca temsil ve ilzama yetkili organın Kanun’un uygulanması bakımından sorumluluklarını üyelerinden bir veya birkaçına veya tüzel

kişilik içinde veya dışında bir veya birden fazla kişiye devredemeyeceği belirtilmiştir. Hukuki ve cezai sorumluluğa ilişkin önemli sonuçları olan ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu m.367 ve 370 uyarınca öngörülen ilkelere değişiklik yaratan böyle bir düzenlemenin, Yönetmelik ile getirilemeyeceğini düşünmekteyiz.

1.2. Sicile Kayıt Yükümlülüğünden İstisna Tutulan Veri Sorumluları

Kanun'un 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasında, işlenen kişisel verinin niteliği, sayısı, veri işlemenin kanundan kaynaklanması veya üçüncü kişilere aktarılma durumu gibi Kurulca belirlenecek objektif kriterler göz önüne alınmak suretiyle, Kurul tarafından, Veri Sorumluları Siciline kayıt zorunluluğuna istisna getirilebileceği düzenlenmiştir. Yönetmelik Taslağı'nın 17 nci maddesinde ise, Kurul'un istisnaların belirlenmesinde kullanılabileceği kriterler genişletilmiş ve netleştirilmiştir. Buna göre, Kurul, Sicile kayıt yükümlülüğünden istisna tutulacak veri sorumlularının belirlenmesinde şu kriterleri dikkate alacaktır: **(i)** Kişisel verinin niteliği, **(ii)** kişisel verinin sayısı, **(iii)** kişisel verinin işlenme amacı, **(iv)** kişisel verinin işlendiği faaliyet alanı, **(v)** kişisel verinin üçüncü kişilere aktarılma durumu, **(vi)** kişisel veri işleme faaliyetinin kanunlarda Kanun'un 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) ve (ç) bentleri ile 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca işlenmesi, **(vii)** kişisel verilerin muhafaza edilmesi süresi, **(viii)** veri sorumlusunun yıllık cirosu ve **(ix)** veri sorumlusunun istihdam ettiği çalışan sayısı.

Görüldüğü üzere, Yönetmelik Taslağı'nda istisnaların belirlenmesinde kullanılacak kriterler belirtilmiş, ancak bu kriterlere dayalı olarak istisnaların kapsamı somutlaştırılmamıştır. Yönetmelik Taslağı'nın 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında, Kurul'un söz konusu kriterleri dikkate alarak istisnaların kapsamını, uygulama esaslarını, hesap yöntemlerini ve usulünü belirlemek amacıyla alacağı kararları yayınlamak kamuoyuna duyuracağı belirtilmiştir. Dolayısıyla, hangi veri sorumlularının Sicile kayıt yükümlülüğünden istisna olacağının belirlenmesi için, Kurul kararı beklenecektir.

1.3. Veri Sorumlusu Temsilcisi ve İrtibat Kişisi

Yönetmelik Taslağı'nın 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında, Türkiye'de yerleşik olmayan veri sorumluları açısından "veri sorumlusu temsilcisi" belirlenmesi zorunluluğu getirilmiştir. Buna göre, veri sorumlusu temsilcisi, veri sorumluları tarafından belirlenerek Sicile kayıt başvurusu sırasında Kurul'a bildirilecektir. Veri sorumlusu temsilcisi, Kurul veya Kurum tarafından yapılan tebligat veya yazışmaları veri sorumlusu adına tebellüğ veya kabul etme, Kurul veya Kurum tarafından veri sorumlusuna yöneltilen taleplere veri sorumlusu adına cevap verme, ilgili kişiler tarafından veri sorumlusuna yöneltilen başvuruları veri sorumlusu adına alma ve veri sorumlusuna iletme, ilgili kişilere veri sorumlusunun cevabını iletme ve veri sorumlusu adına VERBİS üzerinden Sicile ilişkin iş ve işlemleri yapmaya yetkili olacaktır.

Yönetmelik Taslağı'nın 11 inci maddesinin son fıkrasında ise, Türkiye'de yerleşik olan tüzel kişilere, Sicile kayıt sırasında bir irtibat kişisi bildirme zorunluluğu getirilmiştir. İrtibat kişisi, sadece iletişim noktası olarak ilgili kişilerin veri sorumlusuna yönelteceği taleplerin hızlı ve etkin olarak cevaplandırılmasını sağlamakla yükümlü olup, veri sorumlusunu Kanun ve Yönetmelik hükümlerine göre temsile yetkili olmayacaktır

2. Kayıt ve Bildirim Sorumluluğunun Kapsamı

2.1. Kurula Bildirilecek Bilgiler

Yönetmelik Taslağı'nın 9 uncu maddesi uyarınca, Sicile yapılan kayıt başvurusu aşağıdaki bilgileri içerecektir:

- a) Veri sorumlusu ve varsa veri sorumlusu temsilcisinin kimlik ve adres bilgileri kapsamında; Kurul tarafından belirlenecek başvuru formunda yer alan bilgiler,
- b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,
- c) Veri konusu kişi grubu ve grupları ile bu kişilere ait veri kategorileri hakkındaki açıklamalar,
- ç) Kişisel verilerin aktarılabileceği alıcı veya alıcı grupları,
- d) Yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel veriler,
- e) Kanunun 12 nci maddesinde öngörülen ve Kurul tarafından belirlenen kriterlere göre alınan tedbirler,
- f) Kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süre.

Yönetmelik Taslağı'nın 5/I(e) maddesine göre, veri sorumluları, Sicile sunulan ve Sicilde yayınlanan bilgilerin doğru, güncel ve hukuka uygun olmasından sorumludur.

2.2. Veri Envanteri Hazırlama Yükümlülüğü

Yönetmelik Taslağı'nın 5'inci maddesinde veri sorumluları; kişisel veri işleme amaçları, veri kategorisi, aktarılan alıcı grubu ve veri konusu kişi grubuyla ilişkilendirilen Kişisel Veri İşleme Envanteri hazırlamakla yükümlü tutulmuştur. Sicil başvurularında Sicile açıklanacak bilgiler Kişisel Veri İşleme Envanterine dayalı olarak hazırlanacaktır.

2.3. Kişisel Verilerin İşleneceği Azami Süre

Yönetmelik Taslağı'nın 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında, veri sorumluları tarafından birinci fıkranın (f) bendi uyarınca Sicile açıklanacak kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süreye ilişkin bilgilerin veri kategorileri ile eşleştirilerek Sicile bildirileceği belirtilmiştir. Bu çerçevede, veri kategorilerinin işleme amaçları ve bu amaçlara dayalı olarak işlenmeleri için gerekli olan sürelerin farklı olması durumunda, işlemeyi gerektiren amaç ve bu amacın gerektirdiği en uzun süre esas alınarak bu veri kategorisi için Sicile bildirim yapılacağı öngörülmüştür. Söz konusu

hükme göre, kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami sürenin belirlenmesinde, **(i)** işleme amacıyla veri sorumlusunun faaliyet gösterdiği sektörde genel teamül olarak ne kadar süre gerekli olduğu, **(ii)** verileri işlenen ilgili kişi ile tesis edilen hukuki ilişkinin ne kadar süre devam edeceği, **(iii)** veri sorumlusunun elde edeceği meşru menfaatin ne kadar süre geçerli olacağı, **(iv)** verilerin saklanmasıyla yaratacağı risk, maliyet ve sorumlukların hukuken ne kadar süre devam edeceği, **(v)** belirlenecek azami sürenin ilgili veri kategorisinin doğru ve güncel tutulmasına elverişli olup olmadığı, **(vi)** hukuki yükümlülük gereği verilerin ne kadar süre saklanması gerektiği ve **(vii)** zamanaşımı süreleri dikkate alınacaktır.

9 uncu maddenin beşinci fıkrasında, veri sorumlularına, kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami sürenin belirlenmesi, bu sürelerin Kişisel Veri İşleme Envanterinde belirtilen bilgilerle uyumu ve azami sürenin aşılp aşılmadığının takibi için Kişisel Veri Saklama ve İmha Politikası hazırlayarak bu politikanın uygulanmasını temin etme yükümlülüğü yüklenmiştir.

2.4. Sicile Kayıt Yükümlülüğünün İstinasları

Yönetmelik Taslağı'nın 16 ncı maddesinde, bazı kişisel veri işleme faaliyetleri, veri sorumlusunun Sicile kayıt etme ve bildirme zorunluluğundan istisna tutulmuştur. Buna göre, (i) kişisel veri işlemenin suç işlenmesinin önlenmesi veya suç soruşturması için gerekli olması, (ii) veri sahibi tarafından alenileştirilmiş kişisel verilerin işlenmesi, (iii) kişisel verilerin kamu kurum ve kuruluşları tarafından yasal olarak işlenmesinin gerekli ve zorunlu olması ve (iv) kişisel veri işlemenin bütçe, vergi ve mali konulara ilişkin olarak Devletin ekonomik ve mali çıkarlarının korunması için gerekli olması halinde, veri sorumlusunun, söz konusu veri işleme faaliyetlerini Sicile kayıt etmesi ve bildirmesi gerekmeyecektir.

3. Veri Sicil Bilgi Sistemi (VERBİS)

Yönetmelik Taslağı'nın 5 inci maddesinde Sicile kayıt olmakla yükümlü bulunan veri sorumlularının, Sicile başvuru ve Sicil ile ilgili diğer işlemlerde, Kurul Başkanlığı tarafından oluşturulan ve yönetilen, internet üzerinden erişilebilen Veri Sicil Bilgi Sistemi'ni ("**VERBİS**") kullanmakla yükümlü tutulacağı ve Sicil ile ilgili yapacakları işlemlerin VERBİS üzerinden gerçekleştirileceği belirtilmiştir. Kanun'un uygulanması ile ilgili olarak Kurum veya Kurul tarafından veri sorumlusu ile kurulacak her türlü iletişim VERBİS'te kayıtlı olan kimlik ve adres bilgileri üzerinden yapılacaktır.

Yönetmelik Taslağı'nın 7 nci maddesinde, VERBİS'te yer alan bilgilerin, Kurul kararları uyarınca belirlenecek uygun yöntemlerle kamuoyuna açık tutulacağı belirtilmiştir. Kamuoyuna açık tutulacak bilgiler arasında veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin adı ve adresi, kişisel verilerin işleme amaçları, veri konusu kişi grubu ve grupları ile bu kişilere ait veri kategorileri, kişisel verilerin aktarılabilmesi için alıcı ve alıcı

grupları, yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel veriler ve Sicile kayıt tarihi ile kaydın geçerliliğinin sona erdiği tarih yer alacaktır.

4. Sicile Kayıt Yükümlülüğünün Başlangıcı ve Yenilenmesi

Veri sorumluları, kişisel veri işleme faaliyetine başlamadan önce Sicile kayıt yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadır. Yönetmelik Taslağı'nın 8 inci maddesinde, sonradan kayıt yükümlüsü haline gelen veri sorumlularının da yükümlülük altına girmelerini müteakip 30 gün içerisinde Sicile kaydolmaları zorunlu kılınmıştır. Kayıt yükümlülüğünü zamanında tamamlayamayacak olan veri sorumlularına Kurul tarafından bir defaya mahsus olmak üzere ek süre verilebilecektir. Yönetmelik Taslağı'nın 10 uncu maddesinde, yükümlülüğünü yerine getirmeyen veri sorumlusunun kişisel verileri işleme faaliyetinin durdurulması yaptırımının gündeme gelebileceği belirtilmiştir.

Yönetmelik Taslağı'nın 14 üncü maddesine göre, veri sorumluları, Sicilde kayıtlı bilgilerde değişiklik olması halinde meydana gelen bu değişiklikleri, aynı usulle derhâl Kurum'a bildirimde bulunmak zorundadır.

5. Sicil Ücreti

Yönetmelik Taslağı'nın 13 üncü maddesi uyarınca, veri sorumluları, Sicile ilk kayıt sırasında ve Sicilde kayıtlı olarak kaldığı sürece her yıl Kurulca ilan edilecek sicil ücretini ödemekle yükümlü olacaktır. Kayıt esnasında yapılan ilk ödemeden sonraki ödemeler her yıl 30 Nisan tarihine kadar Kurum'un banka hesabına yatırılacaktır.

6. Sicil Kaydının Silinmesi

Yönetmelik Taslağı'nın 15 inci maddesinde veri sorumlusunun, sicil kaydının silinmesine ilişkin olarak VERBİS üzerinden Kuruma başvurma hakkına sahip olduğu belirtilmiştir. Kaydın dayandığı bilgiler kısmen veya tamamen sona erer ya da ortadan kalkarsa, Sicil kaydı silinir.

Belirtmek gerekir ki, veri sorumlusunun kayıtlarının Sicilden tamamen silinmesi söz konusu değildir. Geçerliliğini ve güncelliğini yitiren kayıtların pasif hale getirilmesi için yapılacak başvuru sonucunda, ilgili kayıtlar istendiğinde erişilebilir olmakla birlikte üzerinde herhangi bir değişiklik yapılamayacak şekilde tutulmaya devam edilecektir.

LBF PARTNERS OLARAK SUNDUĞUMUZ HUKUKİ HİZMETLER

LBF Partners olarak, kişisel verilerin korunması mevzuatına uyum çerçevesinde müvekkillerimize sunduğumuz hizmetler aşağıdaki gibidir:

- Müvekkilin veri envanterinin çıkarılması, verilerinin işlenmesi için rızası gereken kişilerin tespiti ve rızanın alınması ve veri sahiplerine aydınlatma bildiriminde bulunulması için gerekli metinlerin hazırlanması;
- Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na uyumun sağlanması amacıyla müşteriler, çalışanlar, tedarikçiler ve kişisel verileri elde edilen veya verilerin aktarıldığı veya verilere erişimi olan diğer üçüncü kişilerle yapılan sözleşmelerin gözden geçirilmesi ve tadili;
- Kişisel verilerin toplanmasına, işlenmesine, saklanmasına ve bunlara erişimin sağlanmasına ilişkin kuralları içeren kurum içi politikaların, yönetmeliklerin, iş akışlarının ve bilgilendirme dokümanlarının hazırlanması,
- Müvekkilin Veri Sorumluları Siciline kaydının gerekli olması halinde, bu kayıt için gerekli bilgi ve belgelerin hazırlanarak kayıt başvurusunda bulunulması;
- Kişisel verilerin korunması konusunda gerekli olması halinde kurum içi eğitimlerin verilmesi.

Bu konularda hukuki desteğe ihtiyaç duymanız halinde, info@lbfpartners.com adresinden bizimle iletişime geçebilirsiniz.